

**ETAPA JUDEȚEANĂ/SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI A OLIMPIADELOR
NAȚIONALE ȘCOLARE – 2023**

PROBA SCRISĂ

LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ

Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(45 de puncte)

Pozorne si prečítajte uvedené ukážky:

Text A

Žijeme v dobe, keď je virtuálny svet dôležitejší ako skutočnosť. Naše zvyky sa menia a tieto zmeny sa týkajú aj nášho spôsobu života. Týka sa to aj toho aké knihy čítame, či klasické, či elektronické. V 21.storočí začali byť populárne čítačky elektronických kníh. Ktorá kniha je lepšia? Kniha klasická alebo elektronická?

Pri klasickom čítaní kníh sa sústredíme na každé slovo, na každý detail opísaný autorom a na celkový vývoj príbehu. To nás postupne dokáže naučiť lepšie sa koncentrovať a sústrediť na určitú činnosť. Viaceré výskumy dokázali, že čítanie chráni človeka pred stresom rovnako alebo v niektorých prípadoch oveľa viac ako napríklad prechádzka v prírode, hudba či bylinkový čaj. Pri čítaní zisťujeme, ako sa jednotlivé postavy cítia a prečo konajú tak, ako konajú. Podľa psychológov je toto ideálna cesta, ako zlepšiť svoje sociálne schopnosti a vybudovať si silnejšiu empatiu.

V súčasnosti čoraz viac ľudí na čítanie používa, a to aj napriek tomu, že dnes je už vedecky dokázané, že čítanie z papierových kníh pomáha lepšie porozumieť textu. Klasická kniha má svoju nezameniteľnú vôňu, pri otáčaní strán vydáva svoje typické zvuky, často je v nej veľa krásnych obrázkov a pomáha vytvárať aj špecifickú atmosféru. Hoci sú čítačky možno praktickejšie v tom, že so sebou napríklad na dovolenku nemusíte vláčiť v kufri veľké množstvo kníh, kúzlo skutočnej knihy nedokážu nahradiť.

Zdroj: <https://worldscholarshub.com/sk/advantages-and-disadvantages-of-reading-books/>

Text B

Čítačky kníh sú síce veľmi praktické, ale klasické knihy prinášajú do života oveľa viac fyzických i duševných výhod. Rozdiel medzi čítaním z papiera a čítaním z monitora je odlišný a vieme o ňom už niekoľko rokov. Prvýkrát s touto myšlienkou prišiel Jakob Nielsen už v roku 1997.

Pri čítaní z papiera čítame slovo od slova, riadok za riadkom, vytvárame si v hlave obraz a stávame sa s aktérmi príbehu. Sami príbeh aktívne dotvárame, predstavujeme si ho, sme do neho hlboko ponorení. Naopak pri čítaní z monitora sa správame úplne inak. Tzv. skenujeme a čím je text dlhší, tým je menšia pravdepodobnosť, že ho dočítame dokonca. Dá sa povedať, že text na monitore nečítame s takou vytrvalosťou a sústredenosťou ako na papieri. Dokázalo sa, že tradičným čítaním skôr porozumieme textu, rozšírime si slovnú zásobu a celkový lingvistický vývoj.

Môžeme povedať, že knihy z papiera nám dávajú pocit skutočného čítania. Môžeme v nich listovať, cítime ich vôňu a môžeme si do nich vložiť záložky.

Na druhej strane, čo sa týka výhod elektronických kníh, e – kniha neváži veľa, väčšinou má len zopár gramov a v jednej čítačke môžeme mať veľa kníh, ktoré sa nám vmestia kdekoľvek. Pokiaľ klasické knihy potrebujú vlastný priestor na skladovanie, vlastnú knižnicu. Elektronické knihy vyzerajú byť ekologickejšie a šetrnejšie k nášmu prostrediu. Ďalšou výhodou je, že elektronické knihy sú lacnejšie ako klasické. Ak je niekto knihomol, ktorý potrebuje veľké množstvo kníh, tak je pre neho výhodnejšie zakúpiť si e-knihu. Pri cestovaní sú skvelé. Nemusíme so sebou vláčiť ťažkú knihu.

Zdroj: <https://eduworlworld.sk/cd/jaroslava-konickova/5898/najnovsie-vyskumy-dokazuju-preco-je-dolezite-citat-papierovu-knihu>

A. Na základe informácií získaných z ukážky vypracujte na skúškový hárok nasledovné zadania:

1. Identifikujte spoločnú tému vyššie uvedených článkov.	3 body
2. Vymenujte päť benefitov čítania klasických kníh, ktoré sú spomenuté v textoch A a B.	5 bodov
3. Vymenujte ďalšie dve výhody vyplývajúce z klasického čítania kníh, ktoré nie sú, ktoré sú špecifikované v textoch A a B.	4 body
4. Napíšte krátku reklamu, ktorá propaguje čítanie.	4 body
5. Vyhľadajte v ukážke tri výhody čítania z elektronických kníh.	3 body
6. Nájdite v texte A slovo <i>empatia</i> a vysvetlite význam slova.	2 body
7. Označte pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku na základe informácií obsiahnutých v textoch A a B:	4 body
a. <i>Počúvanie hudby a dlhé prechádzky majú na človeka rovnaký účinok ako čítanie kníh.</i>	
b. <i>Čítanie z papierových kníh pomáha lepšiemu porozumeniu textu.</i>	
c. <i>Čítanie kníh nás chráni proti stresu.</i>	
d. <i>V porovnaní s klasickou knihou, čítačky kníh nie sú ekologické a zaťažujú životné prostredie.</i>	

B. Zostavte text v rozsahu 1 strany, v ktorom predstavíte svoj názor na tému: *Tlačená kniha verzus elektronická kniha.*

Poznámka! Pri zostavovaní textu majte na zreteli nasledovné:

- dodržanie témy a predstavenie argumentov, ktoré by podporili váš názor na danú problematiku, a z nich vyplývajúceho záveru,	15 bodov
- nadväznosť textu a logický sled informácií,	2 body
- členenie na úvod, jadro a záver,	1 bod
- dodržanie noriem súčasného spisovného jazyka, vzhľad textu, čitateľnosť.	2 body

SUBIECTUL al II-lea

(45 de puncte)

V rozsahu 2 strán predstavte legendu Život sv. Konštantína.

Pri vypracovaní eseje majte na zreteli nasledovné požiadavky:

- zaradenie legendy do kontextu literatúry;
- kompozícia literárneho diela;
- obsah literárneho diela;
- vlastný názor na dané dielo.

a. Obsahová stránka textu	30 bodov
b. Formálna a kompozičná stránka textu (tvorivý prístup – 5 bodov; nadväznosť a logický sled informácií – 5 bodov; členenie na úvod, jadro a záver – 1 bod; vzhľad a čitateľnosť textu – 1 bod; dodržanie noriem súčasného spisovného jazyka – 3 body)	15 bodov